

CPT ukratko

Dodatna literatura

- ▶ Izveštaji o posetama CPT-a , odgovori vlada, saopštenja za javnost i opšti izveštaji dostupni su na internet stranici CPT-a.
- ▶ CPT je formulisao standarde za postupanje prema licima lišenim slobode. Sažetak tih standarda objavljen je u brošuri „Standardi CPT-a“.
- ▶ Bliže pojedinih o mandatu i načinu rada CPT-a mogu se naći u tekstu „Evropske konvencije za sprečavanje mučenja i nečovečnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja“ i propratnom „Objašnjenju“.

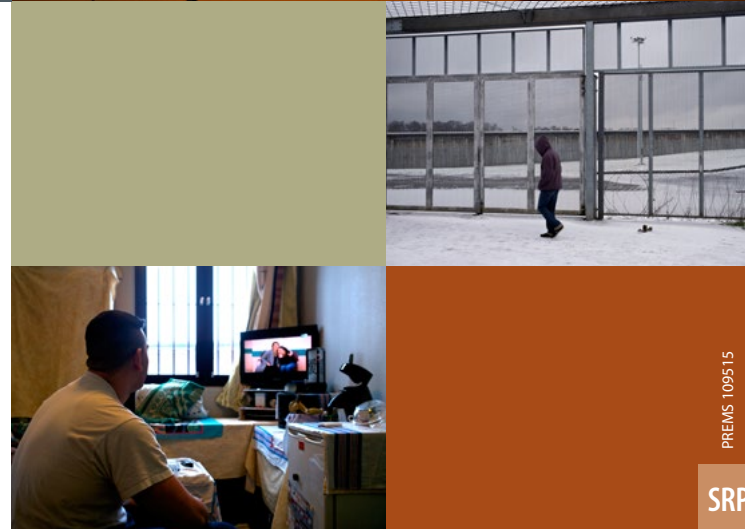
Kontakt:

Sekretarijat CPT-a
Savet Evrope
F-67075 Strasbourg Cedex
France

Internet : www.cpt.coe.int
Elektronska pošta: cptdoc@coe.int
Tel.: +33 (0)3 88 41 39 39
Faks: +33 (0)3 88 41 27 72

www.coe.int

Savet Evrope je vodeća organizacija za ljudska prava na kontinentu. Obuhvata 47 država, od kojih su 28 članice Evropske unije. Sve države članice Saveta Evrope potpisale su Evropsku konvenciju o ljudskim pravima, sporazum čiji je cilj zaštita ljudskih prava, demokratije i vladavine prava. Evropski sud za ljudska prava nadgleda primenu Konvencije u državama članicama.

PREMS 109515

SRP

Sprečavanje zlostavljanja lica lišenih slobode u Evropi

■ CPT organizuje posete mestima na kojima se nalaze lica lišena slobode da bi ocenio kako se postupa prema njima. Takva mesta su zatvori, ustanove za maloletnike, policijske stanice, centri za smeštaj pritvorenih imigranata, psihijatrijske bolnice, ustanove socijalne zaštite, itd.

■ Delegacije CPT-a imaju neograničen pristup ovim mestima i pravo da se bez ograničenja kreću po njima. One intervjuju lica lišena slobode u četiri oka i komuniciraju slobodno sa svakim ko može da im pruži informacije.

■ Posle svake posete, CPT šalje detaljan izveštaj dotičnoj državi. Izveštaj sadrži nalaze CPT-a i njegove preporuke, komentare i zahteve za informacijama. CPT takođe zahteva detaljan odgovor na pitanja koja je pokrenuo u svom izveštaju. Ovi izveštaji i odgovori čine sastavni deo stalnog dijaloga sa dotičnim državama.

■ Pun naziv CPT-a je „Evropski komitet za sprečavanje mučenja i nečovečnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja“. To ukazuje na dva važna elementa: Prvo, on je evropski po obuhvatu, i, drugo, ne pokriva samo „mučenje“, već i čitav niz situacija koje mogu da predstavljaju „nečovečno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje“.

Sistem poseta

■ Posete obavljaju delegacije, koje se obično sastoje od nekoliko članova CPT-a, u pratnji osoblja Sekretarijata Komiteta i, po potrebi, dodatnih stručnjaka i prevodilaca.

■ Delegacije CPT-a obavljaju posete periodično (obično jednom svake četiri godine), a po potrebi se obavljaju i dodatne „ad hoc“ posete.

■ Komitet mora da obavesti dotičnu državu da namerava da obavi posetu. Nakon obaveštenja, delegacija CPT-a može u bilo kom trenutku da ode na bilo koje mesto gde se mogu nalaziti lica lišena slobode.

Saradnja i poverljivost

■ Načela saradnje i poverljivosti sadržana su u međunarodnom ugovoru kojim je uspostavljen CPT.

- ▶ Saradnja sa nacionalnim vlastima je suštinska za delovanje CPT-a, jer je cilj da se zaštite lica lišena slobode, a ne da se države osude zbog zloupotreba.
- ▶ Druga osobina delovanja CPT-a je poverljivost. Nalazi Komiteta, njegovi izveštaji i odgovori vlada su, u načelu, poverljivi. Ipak, vrlo mnogo informacija o radu CPT-a je u javnom domenu.

Publikacije

- ▶ Svaka država može da traži da se izveštaj CPT-a objavi, zajedno s njenim odgovorom. Do sada je većina država tražila objavljivanje ovih dokumenata.
- ▶ Ako država ne saraduje ili odbija da popravi stanje u smislu preporuka CPT-a, Komitet može odlučiti da izda saopštenje za javnost.
- ▶ Pored toga, CPT priprema opšti izveštaj o svom delovanju koji se objavljuje jednom godišnje.

Struktura CPT-a

- ▶ Članovi CPT-a su nezavisni i nepristrasni stručnjaci raznih profila, uključujući pravnike, lekare i stručnjake za zatvore i policiju.
- ▶ Komitet ministara Saveta Evrope bira po jednog člana za svaku državu potpisnicu. Članovi služe u ličnom svojstvu (tj. ne predstavljaju državu za koju su izabrani). Da bi se dodatno zajemčila njihova nezavisnost, članovi ne posećuju državu za koju su izabrani.
- ▶ Sekretarijat CPT-a je deo Saveta Evrope.

Osnovni podaci

- ▶ CPT je osnovan u skladu sa „Evropskom konvencijom za sprečavanje mučenja i nečovečnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja“ Saveta Evrope, koja je stupila na snagu 1989. godine.
- ▶ Ona se nadovezuje na član 3. Evropske konvencije o ljudskim pravima, koji propisuje da „Niko ne sme biti podvrgnut mučenju ili nečovečnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju“.
- ▶ CPT nije istražni organ već obezbeđuje vansudski preventivni mehanizam za zaštitu lica lišenih slobode od mučenja i drugih oblika zlostavljanja. On time dopunjuje sudsku delatnost Evropskog suda za ljudska prava.

Ratifikacije

- ▶ Konvenciju je ratifikovalo 47 država članica Saveta Evrope.
- ▶ Konvencija je otvorena za potpisivanje državama članicama Saveta Evrope. Komitet ministara Saveta Evrope može pozvati i svaku državu nečlanicu Organizacije da pristupi Konvenciji.